

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 16/3/11 στον Αγ. Νικόλαο η εκδήλωση για τη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων της Κρήτης που συνδιοργάνωσαν οι περιφερειακές κινήσεις «Ριζοσπαστική Συνεργασία Κρήτης» και «ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ Περιβάλλον-Άνθρωπος. Η εκδήλωση είχε σκοπό να αναλυθούν οι τεχνικοοικονομικές παράμετροι και οι διάφοροι τρόποι προσέγγισης του ζητήματος και να παρουσιαστούν θετικά παραδείγματα διαχείρισης στην περιφέρεια της Κρήτης.

Συνοπτικά κάποια στοιχεία από τις ομιλίες:

Ο κ. **Αλέξανδρος Οικονομόπουλος**, καθηγητής του τμήματος Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης, που είχε εκπονήσει πριν 3 χρόνια μελέτη χωροθέτησης χώρου ολοκληρωμένης διαχείρισης σε επίπεδο 3 νομών της Κρήτης, ανέπτυξε τη σύγχρονη μεθοδολογία χωροθέτησης χώρων διαχείρισης στερεών απορριμμάτων. Δήλωσε πως κακώς δεν προχώρησε η συγκεκριμένη χωροθέτηση, που είχε κοινωνική αποδοχή. Υποστήριξε τη δημιουργία μίας μεγάλης μονάδας μηχανικής διαλογής/κομποστοποίησης και ΧΥΤΥ για την ανατολική Κρήτη, σε συνδυασμό με κέντρα διαλογής και ανακύκλωσης υλικών και σταθμούς μεταφόρτωσης. Άσκησε έντονη κριτική στην πρόσφατη μελέτη του ΕΜΠ που είχε παραγγείλει η περιφέρεια για τη διαχείριση των απορριμμάτων (που προωθεί σε μεγάλο βαθμό την καύση), δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα στοιχεία κόστους, τονίζοντας πως το κόστος της δικής του πρότασης είναι πολύ χαμηλότερο, περίπου στο 1/5 της τιμής της καύσης. Εκτός από το κόστος, το άλλο βασικό σημείο στην κριτική του αφορούσε στην ασυμβατότητα της καύσης με την σχετική κοινοτική οδηγία (98/2008).

(Η κ. **Μαρία Λοϊζίδου**, καθηγήτρια του Ε.Μ.Π., που ήταν ομιλήτρια, δεν παρευρέθηκε τελικά στην εκδήλωση).

Ο κ. **Τάσος Κεφαλάς**, εκπρόσωπος της Πρωτοβουλίας Συνεννόησης για τη Διαχείριση των Απορριμμάτων στην Αττική κατήγγειλε τα κόμματα εξουσίας για το τεράστιο πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί εκεί και για τις μεθοδεύσεις που έκαναν προωθώντας μονάδες βιοξήρανσης (που είναι ο προθάλαμος για την καύση) σε διάφορα μέρη της Ελλάδας, εξυπηρετώντας συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα. Η Πρωτοβουλία προτείνει ένα εναλλακτικό αποκεντρωμένο σύστημα διαχείρισης σε τρία επίπεδα. Σε πρώτο επίπεδο (κατοικίας, επιχείρησης, υπηρεσίας) πρέπει να δοθεί μεγάλη έμφαση σε επαναχρησιμοποίηση αντικειμένων, οικιακή κομποστοποίηση, διαλογή στην πηγή σε 4 κάδους και στη χρήση μικρών τοπικών μονάδων διαλογής και κομποστοποίησης. Σε δεύτερο επίπεδο (μεγάλων δήμων ή ομάδων δήμων) δημιουργία ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων διαχείρισης με απλό μηχανολογικό εξοπλισμό χαμηλού κόστους. Σε τρίτο επίπεδο (περιφέρειας ή ευρύτερης γεωγραφικής ενότητας) για το λίγο υπόλειμμα που θα μένει, χώρος ταφής. Τόνισε τέλος την ανάγκη της άμεσης και κύριας εμπλοκής των Αυτοδιοικητικών Περιφερειών και την αντίθεσή του στην εκχώρηση των σχετικών αρμοδιοτήτων στις αντίστοιχες Διοικητικές Περιφέρειες.

Ο κ. **Φίλιππος Κυρκίτσος** από την Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης στο πρώτο μέρος της ομιλίας του ανέπτυξε τους λόγους (περιβαλλοντικούς, κόστους, ασυμβατότητα με ανακύκλωση και εξοικονόμηση υλικών κ.ά.) για τους οποίους η «θερμική επεξεργασία» (η καύση) είναι απαράδεκτη μέθοδος. Στο δεύτερο μέρος περιέγραψε την πρόταση της Ο.Ε.Α., βασισμένη στην πυραμίδα ιεράρχησης που ξεκινά από την πρόληψη παραγωγής

απορριμμάτων (με νομοθετικά μέτρα και με ευαισθητοποίηση των πολιτών για μείωση κατανάλωσης και επαναχρησιμοποίηση αγαθών). Καθοριστική είναι η συνεχής ενημέρωση και η κινητοποίηση του κόσμου για τη διαλογή των απορριμμάτων στην πηγή σε 4 κάδους: έναν για χαρτί/χαρτόνι, έναν για πλαστικό-γυαλί-μέταλλα, έναν για οργανικά υπολείμματα και έναν για άλλα υπολείμματα. Τα παραπάνω μπορούν να συνδυαστούν με εκτεταμένη κομποστοποίηση, που μπορεί να είναι είτε οικιακής κλίμακας είτε σε στρατόπεδα, ξενοδοχεία κ.α., (πιθανά με μετακινούμενες μονάδες / κοντέινερ είτε σε μικρές / μεσαίες μονάδες σε όλους τους δήμους. Πρότεινε, πέρα από τα ήδη λειτουργούντα Κ.Δ.Α.Υ., τη δημιουργία δημοτικών κέντρων συγκέντρωσης / διαλογής υλικών, κατά τα πρότυπα του εξωτερικού, όπου οι πολίτες φέρνουν διάφορα αντικείμενα που δεν χρειάζονται. Επίσης δημοτικές ή κοινωνικές επιχειρήσεις για την επισκευή και επαναχρησιμοποίηση αγαθών. Με αυτές τις εγκαταστάσεις και πρακτικές, το υπόλειμμα των στερεών απορριμμάτων που θα πρέπει να οδηγείται σε ταφή θα είναι πολύ μικρό. Παρέθεσε υπολογισμούς για το κόστος αυτής της διαχείρισης και για τις αντίστοιχες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε κάθε εγκατάσταση ή δραστηριότητα.

Ο κ. **Γιώ ργος Παπαδάκης**, διευθυντής του Φο.Δ.Σ.Α. Βόρειας Πεδιάδας περιέγραψε τις εγκαταστάσεις του φορέα και τις δραστηριότητές του. Γίνεται αποκομιδή των απορριμμάτων από την περιοχή Χερσονήσου και Μαλίων. Υπάρχει νόμιμος Χ.Υ.Τ.Α. 4 χλμ. νότια της Χερσονήσου. Δίπλα στα κύτταρα υπάρχει εγκατάσταση (θερμοκήπιο) με αυτοματισμούς για την ηλιακή ξήρανση της λυματολάσπης. Γίνεται συγκέντρωση ογκωδών απορριμμάτων (στρώματα κ.ά.) και διαχωρισμός των υλικών από αυτά. Στα Μάλια έχει φτιαχτεί Σταθμός Ανακύκλωσης με 20 κοντέινερ για διαλογή-ανάκτηση-ανακύκλωση υλικών. Ο φορέας έχει ασχοληθεί με την προώθηση της οικιακής κομποστοποίησης και έχει μοιράσει εκατό πενήντα μικρούς οικιακούς κομποστοποιητές σε νοικοκυριά της περιοχής, με τα οποία διατηρεί επικοινωνία για παροχή συμβουλών και έλεγχο της εξέλιξης της προσπάθειας. Έχουν υποβάλει πρόγραμμα στο ΠΕΠ Κρήτης για προμήθεια σπαστήρα αδρανών υλικών για την επεξεργασία/εκμετάλλευση των μπάζων και σπαστήρα για τα ογκώδη (έπιπλα κ.ά.).

Τέλος, ο κ. **Κωνσταντίνος Πατεράκη**ς, διευθυντής του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης της ΔΕΔΙΣΑ Χανίων, περιέγραψε το ιστορικό της δημιουργίας του εργοστασίου και τον τρόπο λειτουργίας του. Στο εργοστάσιο φτάνουν σύμμεικτα απορρίμματα και το περιεχόμενο των μπλε κάδων ανακύκλωσης. Γίνεται διαλογή και ανακτώνται και από τα σύμμεικτα σημαντικά ποσά χρήσιμων υλικών (χαρτί, χαρτόνι, πλαστικά, μέταλλα). Από τα οργανικά υπολείμματα στα σύμμεικτα (μαζί με θρυμματισμένα κλαδέματα της υπηρεσίας πρασίνου του Δήμου Χανίων) που διαχωρίζονται φτιάχνεται κομπόστ (βελτιωτικό εδάφους) που ήδη καταναλώνεται όχι μόνο για κάλυψη/αποκατάσταση χώρων όπως παλιοί χώροι ταφής απορριμμάτων ή λατομεία αλλά και στη γεωργία.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκε και έκανε σύντομη ομιλία ο αιρετός περιφερειάρχης Κρήτης κ. **Στ. Αρναουτάκης** ενώ ο Δήμαρχος Αγ. Νικολάου κ. **Δ. Κουνενάκης,** απηύθυνε χαιρετισμό. Παρευρέθηκαν, επίσης, οι δήμαρχοι Χερσονήσου Ζ. Δοξαστάκης, Σητείας Θ. Πατεράκης, Ιεράπετρας Σ. Αναστασάκης και από τους αντιδημάρχους, του Δήμου Ηρακλείου ο κ. Β. Κλάδος και η κ. Αγγ. Σχοιναράκη, της Ιεράπετρας ο κ. Μ. Βασαρμίδης, καθώς και αντιπροσωπεία της κίνησης «Πολίτες Εν Δράσει» του Δήμου Ιεράπετρας.

Θεωρούμε ιδιαιτέρως σημαντική την τοποθέτηση του κ. Αρναουτάκη ο οποίος μεταξύ των άλλων ανέφερε ότι: «*Η Αυτοδιοικητική Περιφέρεια θα πρωτοστατήσει και θα έχει κύριο λόγο στην τελική επιλογή λύσης. Στην επιλογή αυτή θα βαρύνουν ιδιαιτέρως η αρτιότητα των προδιαγραφών, το κόστος και η άποψη των τοπικών κοινωνιών. Σε καμία περίπτωση, τόνισε, δεν θα ακολουθηθούν ακριβά σενάρια λύσης του προβλήματος ενώ η όποια λύση θα πρέπει να πληροί τους όρους της Ε.Ε* ».

Συνολικά πιστεύουμε πως η εκδήλωση πρόσφερε εξαιρετική πληροφόρηση και έγινε αιτία για γόνιμο προβληματισμό. Ενίσχυσε τη θέση για έμφαση στη δραστηριοποίηση των πολιτών και στην πρόληψη / επαναχρησιμοποίηση / ανάκτηση και ανακύκλωση, στη χρήση μεθόδων που δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και αποφυγή πολυδάπανων λύσεων. Θα ακολουθήσει σε λίγο καιρό νέα εκδήλωση, στο Ηράκλειο, με παρουσία πολιτικών.

Οι περιφερειακές κινήσεις «**Ριζοσπαστική Συνεργασία Κρήτης**» και «**ΜΙΑ ΚΡΗΤΗ – Περιβάλλον - Ανθρωπος**
» ευχαριστούν θερμά τον
Δήμο Αγίου Νικολάου
και όλους όσους συνεισέφεραν στην πετυχημένη διεξαγωγή της εκδήλωσης.